www.e-rara.ch

Demosthenis et Aeschinis principum Graeciae oratorum opera

Demosthenes

Basileae, [1571-]1572

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-98668

Quartæ In Philippum Orationis Demosthenis enarratio, Hieronyme Wolfio interprete

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

αἱ πύλαι ἐκαλοῦντο καὶ θερμοπύλαι, διὰ τὸ θερμὰ ἐκεῖσε λουτρὰ τὴν Ἀθηνᾶν δοῦναι μετὰ τοὺς ἄθλους τῷ Ἡρακλεῖ κεκμηκότι. ταύτην ἐπεχείρησε καταδραμεῖν ὁ Φίλιππος, ὢν ἐν Θετταλίᾳ. μαθόντες δὲ Ἀθηναῖοι καὶ περιπλεύσαντες τὸν τόπον, ἀπεώσαντο αὐτόν. Καὶ πρότερόν ποτε.) ὅτι τὸ ἐν Ἁλιάρτῳ, πρὸ ἓξ ἐτῶν ἐγένετο· τὸ δὲ ἐν Εὐβοίᾳ, πρὸ τριῶν, ὅτε καὶ ὁ ῥήτωρ ἐτριηράρχει. ἢ ὅτι πρὸ πολλῶν ἐτῶν γέγονεν ἡ ἐν Ἁλιάρτῳ μάχη· ὅθεν εἶπε καὶ τὰ τελευταῖα. τελευταῖα μέν, ὡς πρὸς ταύτας τὰς στρατείας. πρώην δέ, ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐλέγετο ὁ λόγος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΚΑΤΑ ΦΙλίππου Δημοσθένους λόγον ἐξήγησις.

Καὶ σπουδαῖα νομίζων ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλεύεσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει.) ἠγνοήκασιν οἱ πρὸ ἡμῶν ἐξηγησάμενοι, καὶ διελόντες τὸν δέκατον λόγον: ὅτι πρός τινα ἐξαίφνης ἀπαγγελίαν, ἥκουσαν ἐκ τῆς Θρᾴκης, δευτέραν, ποιεῖται ὁ Δημοσθένης τὸν λόγον. ὅθεν αὐτῷ καὶ πρὸς σπουδήν, διὰ τὴν χρείαν τὴν παροῦσαν, τότε ἐκπεφώνηται ὁ λόγος. καὶ παρ' ἄλλου γέγονε, τὸ μὴ σκεψάμενον ἴδιον σκέμμα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, τότε παρελθεῖν: τῶν καιρῶν μὴ ἐνδιδόντων αὐτῷ. δῆλος γάρ ἐστι Φίλιππος ἐπαμύνων Καρδιανοῖς, Διοπείθους αὐτοῖς ἐπιόντος. διὸ ὅτι μεταξὺ τόπων μέμνηται, ὡς ἀμφισβητουμένων ἐν τῷ ἑβδόμῳ. εἴρηκε δὲ ἐν τῷ ὀγδόῳ. B ἀλλ' εἰ δεῖ τεκμαίρεσθαι ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἔπεμψε πρὸς ὑμᾶς: ἀμυνεῖσθαί φησι τοὺς ἐν Χερρονήσῳ. κοινότητος δὲ οὔσης πολλῆς ἐν τοῖς πράγμασιν, ὅτι πρὸς Φίλιππον γίνεται ὁ λόγος, ἀδικοῦντα, καὶ παραβεβηκότα τὴν εἰρήνην: ἐξ ἑτοίμου μὲν τὰ πολλά, ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων λόγων λαμβάνει: ὅμως δὲ τοῖς παροῦσιν ὡς οἰκειότατα αὐτὰ ἐφαρμόζει. πόθεν δὲ ὅτι Φίλιππος καταφανὴς Καρδιανοῖς βεβοηθηκέναι, καὶ τἆλλα περὶ τὴν Θρᾴκην λυμηνάμενος ἅπαντα, λυπεῖν τὸν δῆμον; ἐξ ὧν ὁ ῥήτωρ φησίν. εὐθὺς γὰρ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦτο ὑποσημαίνεται, λέγων, ἢ προσαγγελθῇ τι νεώτερον. καὶ ἡ μὲν οὖν ἀσέλγεια καὶ ἡ πλεονεξία, τοσαύτη τὸ πλῆθος ἐστίν, ὅσην ἀκούετε. καὶ μεσοῦντος ἤδη πάλιν τοῦ λόγου. προστίθησι πρὶν ἄν, ὥσπερ νῦν, αὐτὰ παρῇ τὰ πράγματα. καὶ ταῦτα μὲν ἐστὶν ἅπαντα, δηλωτικὰ τοῦ ἀπηγγέλθαι τι. τὸ δὲ ὅτι βοηθεῖ Καρδιανοῖς, ἐβοήθει. ταῦτα γὰρ ἅπαντα δηλωτικὰ σαφῶς τῆς ὑποθέσεως. φασὶ δὲ οἱ αὐτοί, Ἀλέξανδρος, καὶ Διόρκος, καὶ Ζήνων ὁ πολυθρύλητος, τὸ συμφέρον κεφάλαιον μόνον ἐξειργάσθαι κατὰ τὸν λόγον. δοκοῦσι δὲ σφόδρα ἠγνοηκέναι καὶ τῶν κεφαλαίων τὴν φύσιν. C ἔχει γὰρ καὶ τὸ δυνατὸν ὁ λόγος, καὶ τοῦτο διπλοῦν. ἔχει δὲ καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸ δίκαιον, ὡς αὐτή γε ἡ διαίρεσις καὶ ἡ τάξις ῥηθεῖσα, δείξει. σκοπὸς δὲ Δημοσθένει, συγκροτῆσαι καὶ αὐξῆσαι τὴν Διοπείθους δύναμιν, τοῦ καιροῦ πλείστην παρρησίαν ἐνδιδόντος: μετὰ μέντοι γε τοῦ φυλάττεσθαι, τὸ προσκορές: ἵνα μὴ δοκῇ χάριτι λέγειν. σκοπὸς δέ, καὶ παροξῦναι τὸν δῆμον. δέδοικε γὰρ μὴ τρέψωνται περὶ διαλλαγὰς καὶ πρεσβείας περὶ τούτου. τυχεῖν δὲ * προσιέντου τοῦ γράψαι αὐτοὺς περὶ τοῦ πολέμου ψήφισμα. σκοπὸς δὲ καὶ πεῖσαι τοὺς ἀκούοντας, πρεσβεύσασθαι πρὸς τὸν Μῆδον περὶ χρημάτων, καὶ προσλαβέσθαι τὴν βασιλέως εὔνοιαν. καὶ πρὸς μὲν οὖν τὰ κατὰ τὸν Διοπείθην, ὥστε συμμένειν τοῦ στρατηγοῦ τὴν δύναμιν, καὶ πρὸς τὸ μὴ δεῖν αὐτὸν Δημοσθένην ἀναγκασθῆναι γράψαι περὶ πολέμου ψήφισμα: ἀντέθηκεν ἀγωνιστικώτατα τὴν τῆς εἰρήνης παράβασιν, καὶ τοὺς ὅρκους συγκεχυμένους. ὧν ἀποδειχθέντων, καιρὸν εἴληφε καταναγκάσαι τοὺς ἀκούοντας, συνέχειν καὶ αὔξειν τὴν Διοπείθους δύναμιν: καὶ τὸ καθ' ἑαυτόν, περιττὸν ἀπέφηνεν ὄν. εἰ γὰρ φανερὸς ὁ Φίλιππος παραβεβηκὼς τὴν εἰρήνην: πῶς δίκαιός ἐστιν αὐτὸς ἀναγκασθῆναι γράψαι περὶ πολέμου ψήφισμα; πλὴν εἰ μὴ βούλοιντο πρόφασιν ζητεῖν συκοφαντίας πρὸς αὐτὸν οἱ ταῦτα λέγοντες. καὶ τὰ μὲν δύο, τοῦτον διῳκήσατο τὸν τρόπον.

περὶ

A quæ & Thermopylæ uocantur, propterea quòd ibi Minerua Herculi calidas balneas dedit, poſt certamina defatigato. Eà incurſionem facere Philippus cum in Theſſalia eſſet, conabatur: ſed Athenienſes eum, re cognita, claſſe miſſa, repulerunt.

Et olim aliquando.) Nam res ad Haliartum ante ſexennium geſta fuerat: in Eubœa, ante triennium: quo etiam tẽpore noſter orator triremem inſtruxit: aut, cum ante multos annos prælium ad Haliartum commiſſum eſt. unde dixit, Et poſtremò. Poſtremò quidem, collatione ad has expeditiones facta: dudũ uerò, reſpectu eius temporis, quo oratio habebatur.

QVARTAE IN PHILIPPVM ORATIONIS DEMOſthenis enarratio, Hieronymo Vvolſio interprete.

Cvm & grauia exiſtimem, Athenienſes, ea de quibus deliberatis, & neceſſaria reipub.) Qui decimam orationem ante nos expoſuere ac diuiſere, ignorarunt, hanc orationem à Demoſthene ad quendam ſubitum, parumq; ſecundum nuncium, allatum è Thracia, fuiſſe habitam. Quamobrem etiam feſtinanter, ob urgentem tum neceſsitatem, eam pro- B nunciauit. Idq; in cauſa fuit, quò minus peculiarem de hoc argumento rationem meditatus prodiret, tẽporis anguſtijs excluſus. Apparet enim Philippum ſuppetias ueniſſe Cardianis, Diopithe eos aggreſſo. Quapropter * interiectorum locorum tanquam dubiorum in ſeptima meminit, & in octaua dixit, Sed ſi coniectura capienda eſt ex ea epiſtola, quam ad uos miſit, ſe ulturum eos ait, qui in Cherſoneſo ſunt. Cũ autem res inter ſe multum cognatæ ſint, quòd aduerſus Philippum pace uiolata graſſantem inſtituta hæc eſt oratio: pleraq; ex orationibus prius habitis uelut è penu promit, & tamen negocijs de quibus nunc agitur, quàm aptiſsimè accommodat. Vnde autem conſtat Philippum opẽ tuliſſe Cardianis, & cæteris Thraciæ locis uexandis omnibus, moleſtum eſſe populo? Ex ipſius oratoris uerbis. Nam ſtatim initio hoc innuit, cum ſic ait: Si quid noui motus nuncietur. &, Ac improbitatis & rapacitatis quidem tantus eſt numerus, quantum auditis. Ac rurſus in media ferè oratione adijcit: Priuſquam, ut nũc, ipſæ res adfuerint. Quæ omnia indicio ſunt, nũciatum eſſe aliquid. Cardianis autem opem tuliſſe, uerbum Opitulatur, declarat. Nã hæc omnia perſpicuè oſtendunt argumentum. Dicũt autem,* Alexander, Diocorus, & celebris ille Zeno, C caput utilitatis tãtùm tractatum eſſe in hac oratione. Qui quidem ignoraſſe omnino capitum etiam naturam uidentur. Continet enim facultatem quoq; oratio, eamq; duplicem. Legitimum item & iuſtũ habet: ut ipſa quidem diuiſio & diſpoſitio, ubi explicata fuerit, oſtendet. Demoſtheni aũt propoſitũ eſt, tueri & amplificare Diopithis copias: cum ipſum ei tempus maximã liberè dicendi poteſtatẽ daret: ſic tamẽ ut faſtidiũ interim caueat, nẽ uideatur gratiæ cauſa uerba facere: Studet etiã excitare populum. metuit enim ne ad pacificationes & legationes ijs de reb. mittẽdas ſe cõuertat. & impetrare ſtudet, * ut ipſi de bello decretũ ſcribãt. Auditorib. etiã perſuadere conatur, ut legatos ad Medũ mittãt, de pecunijs, & regis Perſarũ ſibi beneuolentiã adiungant. Iã quod ad Diopithem attinet, ut imperatoris exercitus retineatur, & ne ipſe Demoſthenes decretũ de bello ſcribere cogatur: magna ui & ſolertia opponit pacis uiolationem, & iuſiurandum nõ ſeruatum. Quibus probatis, occaſionẽ nactus eſt, & ſuadendi & cogendi auditores, ut & retineant, & augeant Diopithis exercitum: & quod à ſe poſtuletur, ſuperuacaneum eſſe oſtendit. Nam ſi Philippum uiolaſſe pacem conſtat: quo iure ipſe cogi poſſet ad ſcribendum de bello decretum, niſi qui id iubent, occaſionem ipſius calumniandi quæritarent? Ac duo quidem capita ad hunc tractauit modum.

D De

περὶ δὲ τῆς πρεσβείας, χρήματα γὰρ αὐτοῖς τέως παρ' ἐκείνου συμπορίζεσθαι βούλεται, τὴν ἔνδειαν συνίστησι τῆς ὑπαρχούσης τῇ πόλει. χρῆναι γὰρ τὰ νῦν ὄντα χρήματα, διαδίδοσθαι τῷ δήμῳ, καὶ καταναλίσκεσθαι, ὡς ἔθος, εἰς τὰς θεωρίας, καὶ μὴ ἀφαιρεῖσθαι τὰ ἐκ τοῦ δημοσίου διδόμενα: μηδὲ μὴν παρὰ τῶν πλουσίων γίγνεσθαι τοὺς πόρους, συκοφαντουμένων τε, καὶ δημευομένων ἀδίκως. ὧν ῥηθέντων τοῖς ἀκούουσι πρὸς ἡδονὴν (οὐδὲν γὰρ οὕτω μετεποιοῦντο ὡς τοῦ νέμεσθαι τὰ κοινά) καιρὸν εἴληφε συμβουλεῦσαι αὐτοῖς αἰτεῖν παρὰ βασιλέως χρήματα: ὡς οὐκ ἂν ἀλλαχόθεν ὑπαρχούσης εὐπορίας τῇ πόλει. ἡ μὲν οὖν σύμπασα διοίκησις, καὶ ἔννοια, καὶ σκοπός, οὗτός ἐστι τῷ ῥήτορι. ὅν τινα τῶν πρὸ ἡμῶν οὐδένος εἰδότος, *ὅσον ἔμεγε εἰδέναι: ᾠήθησαν ἐμπεπτωκέναι τὸ περὶ τῶν θεωρικῶν ζήτημα τῆς παρούσης ὑποθέσεως ἀλλότριον. τὸ δέ, οὐχ οὕτως ἔχειν πέφηνεν, οὔτε φανήσεταί ποτε. καλὸν δὲ ἀναλαβόντας εἰπεῖν τὴν τάξιν, καὶ τὴν διαίρεσιν ᾗ κέχρηται ὁ ῥήτωρ: ἵνα τὴν διοίκησιν αὐτοῦ καὶ τὴν οἰκονομίαν θαυμάσωμεν. ἄξιον δὲ καὶ πρὸ τῆς διαιρέσεως, καὶ τὴν ἀπαγγελίαν θαυμάσαι ᾗ κέχρηται. καὶ γάρ ἐστι πῆ μὲν λαμπρά, πῆ δὲ παθητική, πῆ δὲ ἠθικῶς πεποίηται. καὶ τὸ μὲν πραγματικόν, ἐπιδέδεικται πολλαχοῦ. συνάπτει δὲ τὰς ἰδέας ταύτας πολλάκις ἀλλήλαις, ἅτε τῆς χρείας καταναγκαζούσης αὐτόν, καὶ προσαγούσης ἐπὶ πολλὰ τὴν χρῆσιν. ἔχει δὲ οὕτως αὐτῷ τὰ τῆς ῥήσεως καὶ τάξεως. τὸ παράνομον εὐθὺς ἐν τῷ προοιμίῳ κατὰ πρόληψιν ἐμφανίζει λέγων. οὐκ ὀλίγων δὲ ὄντων ἁμαρτημάτων, οὐδ' ἐκ μικροῦ χρόνου συνειλεγμένων, δι' ὧν φαύλως ταῦτ' ἔχει. λέγομεν γὰρ δεῖν ἐκ τῶν κεφαλαίων τὰ προοίμια λαμβάνειν.* καὶ μέγεθος δὲ περιτίθησι τῇ ὑποθέσει ἀναγκαίως: ἵνα μᾶλλον συμπείσῃ καὶ καταναγκάσῃ τὸν ἀκροατὴν προσδέξασθαι τὴν παραίνεσιν. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως πεισθείη καταπαῦσαι τῆς γνώμης, μὴ διατεθείς, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ ὑπόθεσις, καὶ σπουδῆς ἀξία περὶ ἧς ὁ λόγος. τὸ δὲ σπουδαῖα ῥηθέν, τό, τε δεῖν θᾶττον ἐπαμύνειν, καὶ σπουδῆς μεγάλης ἀξιοῦν, ἅτε τῆς οἰκείας χώρας αὐτῶν πολεμουμένης, σημαίνει. καὶ τὸ ἀναγκαῖα δέ, ὅτι οὐ ῥαθυμητέον, ὡς ἔθος. οὐ γὰρ περὶ ἀλλοτρίων, ἀλλὰ περὶ οἰκείων ἡμῖν ὁ φόβος. καὶ ὅθεν οὐκ ὀλίγαι οὐδὲ μικραὶ πρόσοδοι τῇ πόλει. καὶ δοκοῦσα ἡ ἐπιβολὴ κοινῶς ἔχειν, ἰδιωτάτη πέφηνε. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ προτέρου. περὶ δὲ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ δευτέρου, τὸ αὐτὸ νόμιμον παραβεβασμένον ὁμοίως, καὶ φανερώτερον ἐνδείκνυται λέγων. ἡ μὲν οὖν ἀσέλγεια, καὶ πλεονεξία ᾗ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους Φίλιππος χρῆται, καθέστηκε φανερά, καὶ πρόδηλος, ὡς καὶ ὑμεῖς ἀκούετε. καὶ ὅτι οὐ δεῖ θαρρεῖν, καὶ ἐπαναπαύεσθαι τοῖς τῶν ῥητόρων λόγοις, ὡς δυναμένοις παῦσαι. καὶ γὰρ εἰ μηδ' ἀφ' ἑνός.) ἄχρι μὲν τούτου, προελήλυθεν ἡ ἔννοια τοῦ δευτέρου προοιμίου. δοκεῖ δέ μοι βαθύτατα, καὶ δεινότατα προαναιρεῖν ὑπόνοιαν ἤδη, τοῦ μὴ αὐτοὺς ὑπονοῆσαι, ὅτι οἷόν τέ ἐστι διὰ πρεσβείας καταπαῦσαι τὸν Φίλιππον τὰ τοιαῦτα πράττοντα. ὅθεν καὶ ἐδεήθη τῆς τοιαύτης ἐννοίας. ὅτι οὐ λόγων, ἀλλὰ ἔργων δεῖ. καὶ πεποίηκεν ἡμῖν τὴν ὑπόνοιαν ταύτην ἔτι φανερωτέραν, δι' ὧν μετὰ τὰ προοίμια εἴργασται. ἅπερ ὁμοίως οὐδένες τῶν πρὸ ἡμῶν κατιδεῖν ἠδυνήθησαν. πῶς οὖν ἄρχεται εὐθὺς μετὰ τὸ προοίμιον τὸ δεύτερον; καὶ τίνας ποιεῖται λόγους εἰς τοῦτο συντείνοντας, εἰς τὸ μὴ δεῖν πρεσβείᾳ χρήσασθαι, μὴ δὲ θαρρεῖν ὅτι ῥήτορος λόγος δύναται παῦσαι Φίλιππον περὶ τῆς παύσεως τῶν ἀδικημάτων, ἄξιον κατιδεῖν. ἡμεῖς οὐδαμοῦ πώποτε ὅπου περὶ τῶν δικαίων εἰπεῖν ἐδέησεν ἡττήθημεν, οὐδὲ ἀδικεῖν ἐδόξαμεν.) ἐπειδὴ γὰρ ἡ ἀγγελία γέγονεν ὅτι Φίλιππος ἀδικεῖ, καὶ ἐπαμύνει Καρδιανοῖς: εἰκότως ὑπενόησεν, ὅτι ἐνδέχεται, αὐτοὺς ὄντας φύσει ῥαθύμους, ἐπί τινα πρεσβείαν τρέψασθαι. ταύτην τοίνυν τὴν ὑπόνοιαν ἀναιρεῖ τῷ ἀδυνάτῳ κεφαλαίῳ, συνιστὰς ἀδύνατον ἐκ λόγων ἐπισχεῖν τὴν πλεονεξίαν Φιλίππου, καὶ τούτου τὰ δύο μέρη ἐξείργασται κατὰ ἀντεξέτασιν. οἷον τί μὲν δύνανται λόγοι; τί δὲ ἔργα ἰσχύει; καὶ ὅτι

ἀδυνατεῖ

A De legatione autem, (nam eis pecuniá interim à Rege comparare uult) urbis inopiam exponit. Oportere enim eam, quæ nunc preſtò ſit, pecuniam diſtribui populo, & erogari de more in ſpectacula, & non auferri quæ è publico dentur: neq; etiam à diuitibus extorquenda tributa, qui calumnijs premantur, & publicatione bonorũ per iniuriá uexentur. Quibus cũ auditorũ uoluptate cõmemoratis (nec enim quicq̃ ita uédicabant, ut publicæ pecuniæ fructus) occaſionẽ nactus eſt eis ſuadẽdi, à rege pecuniá eſſe petendá: quòd non aliunde ciuitati ſumptus neceſſarij ſuppetant. Vniuerſum igitur inſtitutum, & conſilium & propoſitũ oratoris hoc eſt, quod ante nos cũ nemo (quod ego quidem ſciam) ſciret, opinati ſunt, quæſtionem de theatrali pecunia, ut ab hoc argumento alienam, inci diſſe. Quod ita ſe habere non apparet, nec apparebit unquam. Expedit autem denuò diuiſionem & diſpoſitionem, qua uſus eſt orator, explicari: ut eius ordinẽ & collocationem admiremur. Quin ante partitionẽ operæprecium fuerit, etiam elocutionẽ, qua eſt uſus, admirari. Ea ſiquidem eſt alicubi ſplendida, alicubi acris, alicubi tracta leniter. Ac dicẽdi genus actuoſum multis in locis præ ſe fert: ſed hæc genera ſæpè inter ſeſe coniungit, utpote neceſsitate eum adigente, &
B uſum eorum ad multa applicante. * Talis autem eſt eius diſpoſitio & ordo: legum * uiolationem ſtatim in exordio per occupationem innuit his uerbis: Cũ non pauca peccata ſint, neque paruo collecta tempore, per quæ negocia hæc ſint afflicta. Nam aſſerimus, è capitibus ſumenda eſſe exordia. Magnitudinem etiam cauſæ addit neceſſariò: ut magis perſuadeat & cogat auditorem, ut admonitionem admittat. Nec enim aliter adduci poſſet ad ſententiam perfectè audiendam, niſi in eam opinionem adduceretur, ut ſentiret, magnam eſſe rem, & cura dignam de qua agatur. Verbum autem σπουδαῖα, tum celerius eſſe opitulandũ, tum magno ſtudio in eam rem incumbendum, quaſi Atticus ager infeſtaretur, ſignificat. Pręterea uerbum ἀναγκαῖα non indulgendum ignauiæ, ut ſoleant. Nam nõ alienas, ſed domeſticas opes eſſe in periculo, eamq́ue prouinciam, unde nec pauci nec parui reditus accedant reipub. Quanquam autem ea tractatio communis uidetur: eam tamen eſſe proprijſsimam cõſtat. Hæc de priore. Iam de tractatione poſterioris, illud ipſum * legitimum eſſe perinde uiolatum, & euidentius indicat, dicendo: Improbitas & rapacitas, qua in omnes homines Philippus utitur, manifeſta eſt & euidens, ut & uos auditis: nec eſſe confidendum aut acquieſcendum in oratorum uerbis, tanquam ij rem
C in integrum reſtituere poſsint.

Etenim ſi nulla re alia.) Hactenus progreſſa eſt ſecundi exordij ſententia. Videtur autem mihi artificioſiſsimè & ingenioſiſsimè initio remouere ſuſpicionem, ne ſuſpicari incipiant, Philippi conatus ſola poſſe legatione reprimi. Vnde tali ei ſententia fuit opus: requiri non tantùm uerba, ſed etiam facta. Et hanc ſuſpicionem nobis dilucidiorem etiam fecit per hoc, quòd poſt exordia tractata eſt: quod & ipſum ante nos perſpicere nulli potuerunt. Quomodo autem auſpicetur ſtatim poſt ſecundum exordium, & quę uerba faciat eò pertinentia, cur legatione utendum non ſit, neque ſperandum, oratoris uerbis perſuaderi poſſe Philippo, ut iniurijs onerare Athenienſes deſinat: operæprecium eſt conſiderare.

Nos minimè unquam, ubi de iure diſputandum fuit, neque uicti, neq; iniuſtè feciſſe uiſi ſumus.) Poſt allatum enim nuncium de Philippi iniurijs, & miſſo Cardianis auxilio, prudenter cogitauit, poſſe fieri, ut Athenienſes, natura ſocordes, ad aliquam legationem conuerterentur. Eam igitur opinionem capite ab impoſsibili tollit, probans fieri non poſſe, ut Philippi rapacitas uerbis cohibeatur. & duas huius rei partes tractauit per contentionem, ueluti, quid poſsint orationes, quid facta ualeant: &, Athe-

nienſes

A ἀθηναῖοι μὲν χρώμενοι λόγοις, οὐδὲν ἑαυτοὺς ὠφελήκασιν, οὐδὲ ἐκείνους ὑπὲρ ὧν τοὺς λόγους λέγουσιν: οἱ προδόται δὲ οἱ τὰ ἐκείνου διοικοῦντες, τῇ δυνάμει τοῦ Φιλίππου χρώμενοι, κατορθοῦσι μόνοι καὶ δύνανται ἅπαντα. οὕτω μὲν οὖν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ λόγου προελήλυθεν, ἔχον τὸ ἀδύνατον κατὰ ἀντεξέτασιν. ἐν ᾧ παραδείκνυσιν, ἀδυνάτως ἔχοντας τοὺς λόγους ταῦτα κατορθοῦν, ἃ κατορθοῦσθαι τοῖς ἔργοις πέφυκε. διῴκηκε μὲν οὖν διὰ τούτου τοῦ μέρους, τρία: ἓν μὲν ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι, τὸ μὴ δεῖν ἐννοεῖν πρεσβείαν. δύο δὲ μετὰ τοῦτο πάλιν: ἓν μὲν, ὅτι οὐ δεῖ αὐτὸν καταναγκασθῆναι γράψαι: ἕτερον δὲ, προκατασκευῆς δύναμιν ἔχον, ὅτι ἐὰν αὐτοὶ μὴ θέλωσι πράττειν: τίνος ἕνεκεν ἀκούουσι; μεθ' ὃ δὴ καὶ τὸ συμφέρον ἐξείργασται ἀπὸ ταύτης τῆς λέξεως. εἶτ' οἶμαι. δεῖ γὰρ ὡς ἐγὼ κρίνω τἀληθῆ λέγειν, οὕτω διαβεβλήμεθα. ἐντεῦθεν γοῦν τὴν ἔκβασιν ἐξετάζει: τί παραβέβηκεν ἀθηναίοις, ἀεὶ θαρροῦσι τοῖς λόγοις. εἶτα οὖν λαβούμενος μὴ καὶ νῦν ὁμοίως ῥαθυμήσωσι: καὶ τὰ ἀπηγγελμένα ἐν φαύλῳ ποιήσωσιν: ὑπομιμνήσκει τόπων ἀπολωλότων διὰ ῥαθυμίαν καὶ ὑπεροψίαν καὶ ἀμέλειαν,* ἃ δὴ φοβούμενος καταριθμεῖται, ὅσων καὶ πρότερον ὑπεριδόντες, ὅσα ἀπεστέρηνται. καὶ λέγει ἀπὸ τῆς λέξεως ταύτης ἀρξάμενος. ὁρᾶτε σέῤῥιον καὶ δορίσκον.) ταῦτα γοῦν πρῶτον ὠλιγωρήθη μετὰ τὴν εἰρήνην. B ταῦτα ἀπώλεσεν θρᾴκην καὶ κερσοβλέπτην καὶ ὅσα ἑξῆς. οὐκοῦν ταῦτα ἀμφότερα ἤδη διῴκηται: τὸ μήτε δεῖν πρεσβείαις χρήσασθαι: καὶ δεῖν μιμήσασθαι Φίλιππον, ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ πράγματα χειρούμενον: καὶ τὸ τρίτον τὸ μὴ δεῖν ὑπεριδεῖν ὡς μικροῦ τινος ὄντος, τοῦ νυνὶ συμβεβηκότος καὶ ἀπηγγελμένου. ἐπείπερ εἰώθασιν οὐ μικραῖς ζημίαις οὐδὲ φαύλαις βλάβαις περιπίπτειν, ὑπερορῶντες ἑκάστοτε τῶν ἁλισκομένων. εἰς δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο συντείνει, τὸ μὴ δεῖν ῥαθυμεῖν, μηδ' οἴεσθαι διὰ πρεσβείας παύσασθαι τὸν Φίλιππον. καὶ ἄλλο τι, ὅπερ αὐτὸς ἐπισημαίνεται, εἰπών. ἀλλ' ἵνα τοῦθ' ὑμῖν δείξω ὅτι οὐ στήσεται) πάντας μὲν ἀνθρώπους ἀδικῶν πάντα δ' ὑφ' αὐτῷ ποιούμενος Φίλιππος, εἰ μή τις αὐτὸν κωλύσει. οἱ μὲν οὖν αὐτὸ δίκαιον εἶναι κεφάλαιον, οἱ δὲ πρὸς ἔλεγχον εἰλῆφθαι τῆς ῥαθυμίας αὐτῶν δῆλον δ' ὅτι ὀρθῶς εἴρηται περὶ τοῦ ἀσυμφόρου εἶναι. τὸ μὲν οὖν πρῶτον μέρος τοῦ λόγου προελήλυθεν ἄχρι τούτου, ἀπὸ μὲν τοῦ δυνατοῦ πᾶν τὸ ἐπιχείρημα ληφθέν, κατασκευασθὲν δὲ τῷ συμφέροντι περὶ τοῦ μήτε δεῖν πρεσβείαν πέμπειν, μήτε ἀμελεῖν τῶν ἀπαγγελλομένων. ἔργοις τε * προσθέσθαι κωλῦσαι μᾶλλον, ἢ λόγοις. τοῦτο δὲ τὸ κεφάλαιον ἠγνόησαν ὁμοίως, οἱ πρὸ ἡμῶν εἰς τὸν λόγον θεωρίας καὶ διαιρέσεις συγγράψαντες. μετὰ ταῦτα τὸ νόμιμον εἰσάγει τῷ αὐτῷ θεωρήματι χρησάμενος ὥσπερ καὶ C ἐν τῷ ὀγδόῳ. καὶ τοιαύτῃ δὲ ἑρμηνείᾳ, καὶ διδασκαλίᾳ χρῆται.

εἰσὶ δέ τινες οἳ πρὶν ἀκοῦσαι τοὺς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λόγους, εὐθὺς εἰώθασιν ἐρωτᾶν, τί χρὴ ποιεῖν;) ἐντεῦθεν μὲν ἐστὶν εἰσβολὴ τοῦ νομίμου κατὰ ἀντίθεσιν. συνεσόφισται δὲ ἡ ἀντίθεσις αὐτῷ κατὰ παράλειψιν. ἐλλείπει γοῦν, τὸ τί οὖν χρὴ ποιεῖν, εἰρήνης οὔσης; ἐσιώπησε δὲ τοῦτο τὸ μέρος ὡς ἰσχυρόν. ἐνεφάνισε δὲ αὐτὸ διὰ τῆς λύσεως. πῶς δὲ ἔλυσε; καὶ πόθεν χρὴ θηρεῦσαι τὴν ἀντίθεσιν; ἐξ ὧν εἶπεν ἐπαγαγών, πρῶτον μὲν τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γνῶναι, ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος πολεμεῖ, καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκε. ταῦτα γοῦν ἐπήνεγκε, μὴ τοιαύτης οὔσης τῆς ἀντιθέσεως: ὅτι εἰρήνη ἐστίν: ἀλλ' ἵνα λάβῃ τοὺς ἀκροατὰς συνομολογοῦντας, ὅτι παραβέβασται ἡ εἰρήνη: διὰ τοῦτο τῇ ἐρωτήσει σοφιστικωτέρᾳ κέχρηται, ὡς ἂν ἑτοίμων ὄντων τῶν ἀκροατῶν ποιεῖν τὰ δέοντα. καί τοι γε, οὐκ ἄλλο τι κελεύει γνῶναι αὐτοὺς, ἢ τὸ παραβεβάσθαι τὴν εἰρήνην, ὅπερ ἐστὶ πρὸς τὸ κεκρυμμένον μέρος τῆς ἀντιθέσεως. τοιοῦτον δέ ἐστιν αὐτῷ θεώρημα, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ διοπείθους λόγῳ. ἤδη δὲ προδιοικεῖται διὰ τοῦ νομίμου κεφαλαίου, τὸ δεῖν συνέχειν τὴν διοπείθους δύναμιν. διὰ τοῦτο γοῦν καὶ προηρώτησεν ἐν σχήματι: τί οὖν χρὴ ποιεῖν; ἵνα εἰρήνης οὔσης διὰ μέσου παραβεβασμένης, ἐπενέγκῃ, πρὸς τὸ τί χρὴ ποιεῖν; ὅτι δεῖ συνέχειν τὴν διοπείθους

A nienſes uerbis utentes, ſuis commodis non conſulere, neque illos pro quibus uerba faciant, iuuari: ſed proditores, Philippi cõmoda procurantes, ſolos florére ſucceſsib. & poſſe omnia. Sic igitur prima pars orationis progreditur, impoſsibile continens, comparatione tractatum: quo oſtendit, non eas eſſe uires orationis, ut ea ritè conficiat, quorum natura ſit, ut re gerenda rectè conficiantur. Ac per hanc partem efficere tria inſtituit: unum, quod uel maximum eſt, non eſſe de legatione cogitandum. ac rurſus duo poſt hoc: alterum, ſe non eſſe cogendum ut ſcribat: alterũ, quod præmunitionis uim habet: Si ipſi nihil agere uelint, quamobrem tandem audiant? poſt quod ſanè utilitatem etiam tractauit, ab his uerbis auſpicatus: Poſtea opinor (uera enim, ut ego iudico, dicenda ſunt) in id crimen uenimus. Iam euentum examinat, quid Athenienſes ſua illa perpetua fiducia uerborum conſequuti ſint. Deinde metuens, ne nunc etiam æquè omiſsis animis eſſent, & ea nunciata quę erant, leuiora ducerent: commonefacit eos locorum quæ per ſocordiam & deſpectum & negligentiam perierunt. Ea igitur metuens, enumerat, quàm multis olim etiam contemptis, quàm multis ſint ſpoliati. idque dicit ab hac dictione auſpicatus, Videtis Serrium & Doriſcũ: B hæc enim primum neglecta ſunt poſt factam pacem: hęc perdidere Thraciam & Cerſobleptem, & reliqua. Hęc igitur utraq; iam perfecit, tum legationibus non eſſe utendum, tum Philippum imitandum, factis magis quàm uerbis negocia cõficientem: ac tertium, nõ eſſe tanquam paruum aliquid negligendum, id quod modò acciderit ac nunciatum ſit: cum ſoleant neq; in paruas, neq; contemnendas clades incidere, dum ea ſubinde contemnant, quę capiantur. Eôdem hoc etiã pertinet, non indulgendum ſocordiæ, neque putandum, legatione Philippũ reprimi poſſe. & aliud quiddam, quod ipſe innuit his uerbis: Sed ut hoc uobis oſtendam, nõ prius temperaturum ab omnibus hominibus lædendis, omnibusque ſibi ſubijciendis, niſi quis eum prohibuerit. Alij ipſum caput à iuſto petitum, alij ad reuincendam eorum ignauiam id eſſe adſumptum dicunt. Cõſtat autem rectè dici, referri hoc ad inutile. Ac prima orationis pars hucuſque pertinet, totumque epicherema ſumptum eſt à facultate, confirmatum ab utili, cur neque legatio ſit mittenda, neque nunciata quæ ſint, ocioſè contemnenda: & dare eos iubet operam, ut factis magis quàm uerbis Philippi conatus prohibeant. Hoc etiam caput ignorarunt, qui ante nos meditationes & diuiſiones in hanc orationem ediderunt: poſt hæc legitimum introducit, eodem conſilio uſus quo etiam in octaua. Quin C ſimili etiam elocutione & doctrina utitur.

Sunt autem quidam, qui priuſquam quid de rebus dicatur audierint, interrogare ſoleant, quid ſit faciendum.) Hic accedit ad legitimum per obiectionem. Eſt autem callidè tractata obiectio præ præteritionẽ: deeſt enim in hoc, Quid igitur eſt faciendum? illud, Cum pax ſit? Reticuit autem hanc partem tanquã firmam, eamq; per refutationem ſubindicauit. Quomodo autem eam refutauit, & unde uenanda eſt occupatio? Ex uerbis eius, cum dicit ac ſubijcit, Primùm hoc apud uos certò ſtatuere debetis, Philippum cum noſtra urbe bellum gerere, pacemq; uiolaſſe. Nam hæc ſubijcit, cum obiectio talis non ſit, cum pax ſit: ſed ut auditorum aſſenſum eliciat de pace uiolata, propterea interrogatione callidiore eſt uſus, quaſi parati eſſent auditores ad officiũ faciẽdum. Proinde nõ aliud eos ſtatuere iubet, quàm pacem eſſe uiolatã: id quod ad occultam obiectionis partem pertinet. Tale etiam eſt conſilium eius in oratione pro Diopithe. Iam uerò illud in primis ſtruit per caput legitimũ, retinẽdas eſſe Diopithis copias: propter hoc enim etiam antè interrogauit figuratè, & cum geſtu: Quid igitur eſt faciendum? ut, cum pax interiecto tempore ſit uiolata, inferat, retinendas eſſe Diopithis copias.

δυνάμεων. πρὸς τοῦτο γάρ ἐστιν αὐτῷ ἡ σύμπασα σπουδή. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, καὶ τινὰς ὑπονοίας λύει, καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀνακυπτούσας ὑποφορὰς θεραπεύει. συνίστησι δὲ τὸ νόμιμον πρῶτον μὲν ἐκ δυοῖν· ἐξ ἑνὸς μὲν, ὅτι ἀναγκαίως τὴν ἀντιτεταγμένην ἐλευθερίαν καὶ πολιτείαν τυραννίδι βούλεται καταλῦσαι· εἰδὼς μὴ ἄλλως συστησομένην τὴν βασιλείαν, εἰ μὴ καθαιρεθείη ἡ πολιτεία· ἐξ ἑτέρου δὲ, ὅτι παρ' οὐδέσιν εὑρίσκει τοσούτων ἀγαθῶν ὑπερβολὴν, ὅσην παρ' Ἀθηναίοις. ὥστε ἀναγκαίως καὶ διὰ ταῦτα πολεμεῖν τῇ πόλει. ἀμφότερα δὲ τὰ ἐπιχειρήματα, τοῦ ἀναγκαίου. τὸ δὲ ἀναγκαῖον, ἀπὸ τῆς γνώμης καὶ τοῦ ἀκολούθου. εἶτ' ἐπειδὴ περὶ ἐργαζομένῳ αὐτῷ τὸ ἀναγκαῖον, ἐξ οὗ συμβαίνει μισεῖσθαι τὴν πόλιν ὑπὸ Φιλίππου, καὶ λέγοντι, ὅτι καταφεύξονται γὰρ ἐφ' ὑμᾶς οἱ βεβιασμένοι, ἀντέπεσεν ἰδίως πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς ἐργασίας· ὅτι καὶ τίς ἂν ἕλοιτο δουλείαν ἀντὶ δουλείας ἀλλάξασθαι, καὶ μὴ στέργειν τὴν ἅπαξ ὑπάρξασαν; ἔλυσεν εἰπών· ἐστὲ γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκτῆσαι καὶ κατασχεῖν ἀρχὴν εὖ πεφυκότες. οὐ τοῦτο γάρ ἐστιν ἀντίθεσις, ἀλλ' ἀντίπιπτον ἀπὸ τῆς προτέρας ἐννοίας. εἶτα πάλιν ἐπανέλαβε τὴν ἔννοιαν, καὶ ἀνήγαγεν εἰς ἑτέραν ἀρχὴν, εἰπών· πρῶτον μὲν δὴ, δεῖ ἐχθρὸν ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας καὶ τῆς δημοκρατίας, ἀδιάλλακτον εἶναι ἐκεῖνον. ἐπεὶ γὰρ ἰσχυρὸς ὁ περὶ τῆς εἰρήνης λόγος, ἀναγκαίως πρὸς αὐτὸν συνεχῶς ἀγωνίζεται. τουτέστιν, ὅτι οὐ δεῖ καλεῖσθαι τῷ τῆς εἰρήνης ὀνόματι. φύσει γὰρ εἶναι πολέμιον Φίλιππον. ἀνήγαγε δὲ ἐπὶ ταύτην πάλιν τὴν ἀρχήν· πρῶτον μὲν, ὡς ἔφην, ἵνα γενναίως πρὸς αὐτὴν ἀγωνίσηται· εἶτα, ἐπειδὴ εἶχε καὶ δευτέρᾳ λύσει χρήσασθαι, παρασχούσῃ ἀντεξέτασιν τῶν ὑπαρχόντων Ἀθηναίοις ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἐπὶ Θρᾴκης φαύλων καὶ μικρῶν καὶ γλίσχρων· πάλιν ἐκαινοποίησε τὴν ἀντίθεσιν. μιᾷ μὲν, ὅτι ἀναγκαίως πολεμεῖ τῇ δημοκρατίᾳ, καὶ πολιτείᾳ ἀντικειμένῃ τῇ τυραννίδι, ταύτῃ τῇ λύσει ἐχρήσατο πρὸς τὴν ἑτέραν θέσιν τῆς ἀντιθέσεως. τῇ δὲ δευτέρᾳ λύσει τῇ παρεχούσῃ τὴν ἀντεξέτασιν, νῦν μέλλει κεχρῆσθαι πρὸς τὴν δευτέραν ἀντίθεσιν. ἐκ τούτου τοίνυν τοῦ νομίμου κεφαλαίου λελυμένου μᾶλλον τῷ δικαίῳ, ἀντέπεσεν ἀναγκαίως πάλιν ἀντίθεσις ἀπὸ τοῦ νομίμου· οὐκοῦν εἰ πέπεισαι παραβεβάσθαι τὴν εἰρήνην Δημόσθενες· γράψον περὶ πολέμου ψήφισμα· ταύτην ἔλυσεν ἐνστάσει, ἥ τις ἔνστασίς ἐστιν ἀπὸ τοῦ δικαίου. οὐ γὰρ δίκαιόν φησιν ἀδικεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, τὸν προῃρημένον ὑμῖν τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν. εἶτα ἐκ παραδείγματος ποιεῖται λύσιν· ὅτι οὐδὲ ἄλλοτέ ποτε οὐδενὸς γράψαντος Φίλιππος ἀδικεῖ, καὶ πρῶτα, καὶ δεύτερα, καὶ τρίτα, καὶ νυνὶ δὲ Καρδιανοῖς βοηθεῖ. ὁμοῦ δὲ καὶ ἐπισημαινόμενος τὴν αἰτίαν δι' ἣν ὁ λόγος· ὅτι γὰρ ἀπήγγελται Φίλιππος Καρδιανοῖς βοηθῶν· εὔδηλον ὅτι ὁ δῆμος τετάρακται. εἶτα τρίτη λύσις· ὅτι ὑμεῖς ἐχειροτονήσατε τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξ οὗ χρόνου τὸν Διοπείθην ἀπεστείλατε, κατεχειροτονήκατε πόλεμον. ὥστε περιττὸν περὶ τῶν ἐγνωσμένων γράφειν. εἶτα ὥσπερ ἀπαλλαγεὶς τῶν λύσεων, ἐπιλογίζεται, ὑποτιθέμενος ὃν δεῖ τρόπον πολεμεῖν. ἔθος δ' αὐτῷ πληρώσαντι κεφάλαιον, καὶ ἐν μέσοις λόγοις ἐπιλογίζεσθαι. λέγει δὲ δεῖν ἀμύνασθαι, ὅταν ἄρχηται ἐκεῖνος· προσποιούμενος ὑποθετικοῦ λοιπὸν ἄρχεσθαι λόγου, ἀπὸ τρόπου. οὐκ ἔστι γὰρ ἄρχεσθαι πολέμου τὸν ἀμυνόμενον. ἵνα φαίνηται λύων τὴν εἰρήνην ὁ Φίλιππος, οὐχ ἡ πόλις. ὁμοίως δὲ κἀνταῦθα τοῦ πραγματικοῦ ἅπτεσθαι δοκεῖ. οἶδε γοῦν καὶ ἐν ἐπιλόγοις ἀνύειν τι τῶν συνεκτικῶν, καὶ συναγωνιζομένων. φεύγει δὲ τὸ οὐδὲν ἧττον κἀνταῦθα τὸ γράψαι, καὶ ἐπισημαίνεται τὴν ὑπόθεσιν, δι' ἣν ὁ λόγος ἐρρέθη. εἰπὼν γοῦν τοῖς ἀμυνομένοις ἤδη χρήματα, καὶ τὰ ἄλλα ὅσων δέονται διδόντες· ἐσήμαινεν, ὅτι ἔφοδος γέγονε Φιλίππου, καὶ ἀμύνεται αὐτὸν Διοπείθης. ἀπὸ δὲ τῆς προτρεπτικῆς ταύτης τοῦ δεῖν εἰσφέρειν, καὶ κατασκευάζεσθαι στράτευμα, καὶ τριήρεις ταχείας· δῆλός ἐστι μεταβὰς ἐπί τινα * ἑτερολογίαν ἀπὸ τοῦ

συμφέροντος,

A Huc enim omne eius ſtudium incumbit. Interim uerò etiam quaſdam ſuſpiciones ſoluit, & è tractatione emergentes obiectiones curat. Probat autem legitimum primùm bifariá: uno modo, non poſſe fieri, quin libertatem & Rempub. aduerſantem tyrannidi uelit abrogatam Philippus: gnarus, nõ aliter conſtare poſſe ſuum regnum, niſi Reſpub. deſtruatur: altero, quòd apud nullos alios tam immenſas opes reperiat, quàm apud Athenienſes. Eum igitur neceſſariò propter eas quoque bellum gerere cum Republica. Vtraque aũt argumenta pertinent ad neceſsitatem: ſed neceſsitas à ſententia & conſequentibus petitur. Deinde quoniam ei tractanti neceſsitatem, ex qua contingat inuiſam eſſe Philippo Rempub. & aſſerẽti, fore ut omnes ui ſubacti, ad Athenienſes confugiant: occurrebatur propriè ad illud ex ipſa tractatione, Quis'nam ſeruitutem ſeruitute commutare uelit, ac non ſemel receptam æquo ferre animo? id refutat, hoc modo: Eſtis enim uos natura non appoſiti ad uiolentiam, dominatumque obtinendum. Nec enim hęc eſt antitheſis, ſed antipipton, ortũ à priore ſententia. Poſtea ſententiam eádem repetijt, & ad aliud principium reduxit, dicendo: Primum igitur hoſtem exiſtimandũ eſt Reipub. & popularis ſtatus irrecõciliabilem eſſe illũ. Cũ B enim firma ſit illa de pace ratio, neceſſariò eam continenter oppugnat: hoc eſt, nõ eſſe pacis uocabulo nominandam cõtendit. natura enim hoſtem eſſe Philippum. Reduxit autem rem denuò ad hoc principium: primùm, ut dixi, ut eam ſtrenuè oppugnaret: deinde, quia etiam alia potuit uti refutatione, quæ comparationem ſuppeditauit copiarũ & opum, quibus florerent Athenienſes, & Thracicæ miſeriæ, & exiguitatis & uilitatis: rurſus innouauit obiectionem, una quidẽ ratione, Philippum neceſſariò populari ſtatui eſſe infeſtum, & Reipublicæ, quæ tyrannidi aduerſetur. atque hac refutatione uſus eſt ad aliam occupationem ponendam. altera autem refutatione, quæ comparationem continet, nunc uſurus eſt ad alteram obiectionem. Ex hoc igitur legitimi capite refutato magis per locum à iuſto, neceſſariò occurrit rurſus obiectio à legitimo: Si omnino perſuaſum habes pacem eſſe uiolatam, Demoſthenes, ſcribe de bello decretum. hanc ſoluit inſtantia, quæ ſumitur à iuſto. Non enim iuſtum eſt, inquit, eum à uobis affici iniuria, qui uobis utiliſsima ſuadere inſtituit. Deinde ab exemplo petit refutationem: Philippum, cum aliàs nemo unquam bellum decreuiſſet, graſſatum eſſe: idque primo & ſecundo & tertio: & nunc Cardianis opem ferre. in quo ſimul etiam cauſam notat, ob quam hæc habeatur oratio. Nam cum nuuciatum ſit, Philippum C opem ferre Cardianis: ſatis apparet populum fuiſſe perturbatum. Sequitur tertia refutatio: Vos decreuiſtis bellum. Ex quo enim tempore Diopithem ablegaſtis: bellum decreuiſtis. Quare ſuperuacaneum eſt, de his quæ decreta ſunt, ſcribere. Deinde uelut omiſsis refutationibus concludit, gerendique belli rationem proponit. Eſt autem ei in more poſitum, aliquo capite abſoluto, etiam in media oratione concludere. Aſſerit autem, ulciſcendum eſſe illum, ſi uim inferat. Simulans ſe deinceps ſub conditione inſtituere orationem, à modo. Nõ poteſt enim inferre bellũ, qui bellum propulſat: ut putetur Philippus uiolare pacem, non ciuitas. Similiter etiam hic attingere uidetur negociale genus. Scit enim etiam in concluſionibus eorum aliquid quæ cauſam continent, conficere, & pugnare. Nihilominus autem recuſat etiam hic facere decretum, & argumẽtum notat propter quod habetur oratio. Cum enim aiat, Vim propulſantibus iam pecuniam, & cætera quibus indigent, dantes: indicauit, impetum feciſſe Philippum, eique Diopithem reſiſtere. Ab hac autem adhortatione de tributo conferendo, & parando exercitu, & celeribus triremibus, euidens eſt, eum tranſire ad quandam aliam * orationem, ab utili,

&

συμφέροντος, καὶ τῷ αἰσχρῷ κἀνταῦθα προσχρώμενος, δεικνὺς ὅσην αἰσχύνην ὀφλήσουσι καὶ γέλωτα, ῥᾳθυμήσαντες. εἶτα ἀπὸ τῆς κρίσεως τοῦ πολεμίου Φιλίππου, ὅτι ἐκεῖνος οὐδὲν ἄλλο τι ἂν εὔξαιτο ποιεῖν τὴν πόλιν. πληρώσας δὲ τὸν ἐπίλογον, ἄρχεται τοῦ δυνατοῦ, ἀνενεγκὼν περὶ ἀρχὴν ἀρχαιοτέραν τοῦ λόγου, ἀπὸ τῆς λέξεως ταύτης τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος: οὐδὲν πώποτε, ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, τῶν πραγμάτων ἐξ ἀρχῆς συνεσκευάσασθε οὐδὲ κατεσκευάσατε ὀρθῶς. εἰ δὲ καὶ συμπαρομαρτεῖ τῇ ἐργασίᾳ τοῦ κεφαλαίου τούτου λέγω τοῦ δυνατοῦ τὸ συμφέρον, καὶ συννοεῖται τοῖς λεγομένοις, οὐδὲν θαυμαστόν. συνήθειαν γὰρ αὐτῷ τὰ κεφάλαια πλέκειν. ὅτι δὲ τῷ δυνατῷ μᾶλλον προσκεχώρηκε: δῆλον ἐκ τῶν ἐχομένων. εὐθὺς γὰρ ἔλυσε καὶ ἀνθυποφοράν: οὐ θεὶς μὲν αὐτὴν ἐκ τοῦ φανεροῦ. δηλώσας δὲ ἐκ τῶν λύσεων: ἀλλὰ δυνησόμεθα βοηθείαις χρώμενοι κωλύειν ἐκεῖνον. ἐπειδὴ γὰρ πρὸ βραχέος ἐχρήσατο ἐν τῷ τέλει τῆς λύσεως, τῆς τοῦ νομίμου ἀντιθέσεως, τῆς λεγούσης, δεῖν αὐτὸν γράφειν περὶ πολέμου ψήφισμα: προτροπῇ τινι ἐπιλογικῇ, λέγων δεῖν κατασκευάζεσθαι στράτευμα, καὶ ὁπλίτας, καὶ ἱππέας, καὶ τριήρεις: διὰ τοῦτο καὶ προέλαβεν ἐκ τῆς εἰσβολῆς τὴν λύσιν. καὶ νῦν ὁμοίως φανερώτερον πρὸς τὴν αὐτὴν ἀπομάχεται, λέγων. οὐκ ἔνεστι βοηθείαις χρωμένους. δέον τί ποτε πρᾶξαι. καὶ ἄλλας δὲ ὑπονοίας ἔλυσε μὴ διαφθείρεσθαι τὰ χρήματα, μὴ μάτην ἀναλωθῇ: διὸ ὧν εἶπε, δεῖν ταμίας καθιστάναι, καὶ λόγους λαμβάνειν παρὰ τῶν στρατηγῶν. μετὰ ταῦτα πάλιν ἀπὸ τοῦ δυνατοῦ ἀντέπεσεν ἀντίθεσις: ἀλλὰ χαλεπὰ καὶ ἐργώδη λέγεις Δημόσθενες. εἶναι δὲ αὐτὴν τοῦ δυνατοῦ φαμὲν διὰ τὸ πραγματείας εἰπεῖν, καὶ πόνους. σχεδὸν γὰρ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι τὸ πρᾶγμα σημαίνει. οὐ μὴν ἀπήλλακται τοῦ μετέχειν καὶ τοῦ συμφέροντος. καὶ τοῦτο δείκνυται σαφῶς ἐκ τῶν λύσεων: καὶ ἔστιν ἡ ἀντίθεσις. Εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης πολλῆς, καὶ πόνων πολλῶν καὶ πραγματείας εἶναι, καὶ μάλ' ὀρθῶς δοκεῖ. καὶ ταύτην ἔλυσε τῷ συμφέροντι, δείξας ἐργωδέστερα, καὶ χαλεπώτερα τὰ συμβησόμενα, εἰ μὴ τοὺς μικροὺς τούτους, καὶ τοὺς ὀλίγους ἐθελήσαιεν ὑπομεῖναι πόνους. καὶ ἄλλο δέ τι μέρος λύει τῆς αὐτῆς ἀντιθέσεως, ὅπερ οὐ τέθεικεν ἐκ τοῦ προφανοῦς, ὥσπερ ἐν τῷ περὶ Διοπείθους. ἔκρυψε δὲ, διότι οὐκ ἦν εὐπρόσωπος, οὐδὲ πιθανός, οὐδὲ δυνατός, ὁ περὶ τούτου λόγος. τίς γὰρ ὑπὲρ ἀλλοτρίων ἕλοιτο κινδυνεύειν καὶ δαπανᾶν; αἱ μέντοι γε λύσεις ἔχουσαι μεθ' αὑτῶν τὸ ἀναγκαῖον τῶν ἔργων, καὶ κεραννῦσαι τὴν πρότασιν, εἰκότως τὴν παῤῥησίαν τῷ συμβούλῳ παρέχουσιν. ἐχρήσατο γοῦν Θουκυδιδείῳ λύσει, ᾗπερ ὁ Λέσβιος χρώμενος φαίνεται. ὅτι τῷ μὲν δοκεῖν, ὑπὲρ ἄλλων: τῇ δὲ ἀληθείᾳ ὑπὲρ ἡμῶν τὰ γινόμενα. καὶ ἡ λύσις ἐναργής. Εἰ μὲν γὰρ ἦν τις ἐγγυητὴς θεῶν ἡμῖν, οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδείς. Καὶ πάλιν προϊὼν ὁ λόγος φησί, Εἰ δὲ προίσμεν ἅπαντες, ὅτι ὅσῳ ἂν πλειόνων ἐάσωμεν ἐκεῖνον γενέσθαι κύριον, τοσούτῳ χαλεπωτέρῳ καὶ ἰσχυροτέρῳ χρησόμεθα ἐχθρῷ: περὶ τούτοις ἀντέπεσεν ἀπὸ τῆς ἐργασίας τοῦ συμφέροντος ὑπόνοιά τις τοῦ μὴ ἀναγκαίου πάλιν: ἀλλ' ὅταν ἀναγκαῖον γένηται, καὶ ἔλθοι Φίλιππος, σὺ φῄς; τοῦτο γὰρ κατεσκεύαζεν. ὅτι καὶ γὰρ ἐὰν πάντας λάβῃ, ἐφ' ἡμᾶς ἥξει: τότε αὐτὸν ἀμυνούμεθα. οὐ μὴν οὕτως αὐτὴν ἔθηκε προφανῶς: ἀλλ' ἀντὶ τῆς ἀφίξεως καὶ τοῦ ἐλθεῖν, εἶπεν, ὅταν ἀναγκαῖον ᾖ. τὸ γὰρ ἀναγκαῖον δύναται κοινὸν εἶναι, καὶ τῆς ἐφόδου, καὶ τῶν νυνὶ καθεστηκότων: ἵν' οὖν ἀφορμὴ γένηται αὐτῷ μᾶλλον προτρέψασθαι: οὕτω τὴν ἀντίθεσιν μετεχειρήσατο. πληρώσας δὲ τὸ συμφέρον, ὃ ἀντεπήγαγεν εἰς λύσιν τῆς ἀντιθέσεως: προοιμιάζεται λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ ἄλλου μέρους τοῦ δυνατοῦ. σκοπὸς γὰρ αὐτῷ λοιπὸν γίνεται διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρὸς βασιλέα πρεσβείας. πάλαι δὲ προῳκονόμησεν ἑαυτῷ τὴν περὶ τούτου πειθώ. ἀφ' οὗ γὰρ ἤρξατο συμβουλεύειν αὐτοῖς, καὶ διαλέγεσθαι περὶ τοῦ δεῖν εἰσφέρειν καὶ κατασκευάζεσθαι στράτευμα, καὶ τριήρεις καὶ ἱππέας, καὶ ὅσα τοιαῦτα: δῆλος ἦν ἰὼν ἐπὶ τὴν τῶν χρημάτων εἰσφοράν, καὶ ἕτερα δι' ἑτέρων προανύων. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν τῷ δοκεῖν ἁπλούστερον συνεβούλευεν αὐτοῖς παρασκευάζεσθαι: προκατασκευάζει δὲ οὐδὲν ἧττον ἑαυτῷ τὴν ἀνάγκην τοῦ

A &locum à turpi etiam hic adhibere:cum oſtendat,in quantum dedecus & deriſionem inciderint ob ſocordiam. Deinde à iudicio hoſtis Philippi,qui Rempub. nihil facere aliud optaret. Abſoluto autem epilogo, auſpicatur facultatis locum,relata ad principium antiquius oratione, ſumpto ab his uerbis initio: Nihil rerum omnium ab initio inſtituiſtis, aut comparaſtis rectè. Quòd ſi tractationi capitis huius, facultatis dico,utilitas comitatur, & inter cætera uerba intelligitur: id nō eſt mirandum,cum ſolitum ei ſit capita implicare. Accedere autem eam partem magis ad facultatem,è ſequentibus apparet. Statim enim ſoluit etiā obiectionem,nō eam quidem apertè poſitam,ſed per refutationes ſignificatam: Atqui poterimus ſubſidiario milite utentes, illum prohibere. Poſtquam enim paulo antè in fine refutatæ obiectionis, quæ à legitimo ducitur, & aſſerit, illum ſcribere oportere de bello decretum: adhortatione quadam epilogica fuit uſus,iubens comparari exercitum, tum grauis armaturæ milites, tum equites,tum triremes: propterea etiā anticipauit in ipſo aditu refutationem, & nunc item apertius eandem propulſat, dicendo: Nō fieri poteſt ut ſubſidiario milite utentes,unquam quicquam tempeſtiuè conficiatis.atq; alias etiam ſuſpiciones ſoluit,
B ne in cauſa eſſe uideatur,uti pecunia temerè dilapidetur:cum quæſtores eſſe creandos, & rationes à ducibus exigendas eſſe ait. Poſt hæc rurſus in facultate occurrebat: At difficilia & ardua ſuades Demoſthenes. Eá uerò facultatis eſſe aſſerimus,propterea quòd negociorum & laborum meminit. Negocium enim rē ferè factu non eſſe facilem ſignificat. nō tamen remotum eſt etiam ab utilitatis participatione: idq; palam oſtendunt refutationes. Eſt aūt ea occupatio: Si quis uerò putat,hęc & ſumptus magni,& laborū multorū, & negocij eſſe: is rectè omnino putat. Et hanc ſoluit utilitate,oſtenditq; operoſiora & difficiliora euentura:niſi paruos hoſce & paucos labores uelint ſuſtinere. Quin & aliam ſoluit obiectionis partem,quam hic nō poſuit ita apertè, ut in oratione pro Diopithe: ſed ea de cauſa occuluit, quòd nec ſpecioſa,nec probabilis eſſet,quę ea de re haberetur oratio,nec fieri poſſet. Quis enim pro alienis dimicare uelit,& ſumptus facere? & tamen refutationes, quæ factorum neceſsitates ſecum afferunt, & propoſitionem temperant, meritò loquendi libertatem dant ſuaſori. Vſus eſt igitur Thucydidea ſolutione,qua Lesbius ille utitur: Videri quidem intereſſe aliorum,ſed reuera noſtram rem agi. & euidens eſt ſolutio: Nam ſi deorū aliquis ſponſor nobis eſſet, nam hominū quidē nemo. Et rurſus in pro-
C greſſu orationis ait: Sin præſcimus omnes, quo pluribus eum potiri ſiuerimus: eò nos grauiorem & potentiorem hoſtem habituros eſſe: in his occurrebat à tractatione utilitatis, obiectio quædam neceſſarij rurſus Sed quando neceſsitas ingruerit, & Philippus uenerit,tu inquis. Nam hoc probabatur: Si omnib.ſubactis nos inuaſerit, tunc uim eius propulſabimus: nō tamen eam ita apertè poſuit, ſed pro aduentu & irruptione dixit, Si neceſſe fuerit. Nam neceſsitas cōmunis eſſe poteſt & aggreſsionis hoſtilis,& præſentis ſtatus. Vt igitur ei daretur occaſio maior ad exhortandum,ſic obiectionē tractauit. Abſoluta utilitate quā oppoſuit ad ſoluendam obiectionem, iam præfatur de altera parte facultatis. Nam deinceps ei propoſitū eſt,de legatione ad regem Perſarum mittenda diſſerere. Dudum autem uiam ſibi munijt ad hoc perſuadēdum. Ex quo enim cœpit eis conſulere, & diſſerere de tributo conferendo, comparandoq; exercitu, & claſſe & equitatu, & quæ ſunt eius generis alijs: ſatis apparebat eum ad pecuniæ cōtributionem accedere, atq; aliud per aliud ueluti eminus conficere. Sed illic ſimplicius uidetur ſuaſiſſe eis, ut ſe pararent: ac nihilominus tamē id molitur, ut parēre neceſſe habeant,

mittenda

παρασκευάσαι αὐτοὺς ἀντέχεσθαι τῆς πρὸς βασιλέα πρεσβείας. τί γὰρ ἦν ὑπόλοιπον ποιεῖν τοὺς ἀναγκαζομένους μὲν εἰσφέρειν, μὴ ἔχοντας δὲ, εἰ μὴ πείθεσθαι τῷ ὑποδεικνύντι πόρον ἄλυτον, καὶ ἀζήμιον τοῖς πολίταις; ἐντεῦθεν ὁμοίως ἐρρητόρευσεν ἐκ τῆς λέξεως ταύτης τὴν εἰσβολὴν ποιησάμενος: Τὸ μὲν τοίνυν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰ τοιαῦτα ὀκνηρῶς διακεῖσθαι. Αὕτη μὲν ἐστὶν ἡ εἰσβολὴ τοῦ λόγου περὶ τῆς πρεσβείας. ῥητορεύει δὲ διὰ τοῦ προοιμίου, αἰτιώμενος, ὅτι μὴ βούλονται ἀκούειν περὶ ὧν ἂν λέγῃ. προκαταλαμβάνων ἑαυτῷ τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἀναγκάζων πειθαρχεῖν, οἷς ἂν αὐτὸς συμβουλεύοι. εἶτα καὶ προσέπλεξε τούτῳ, ὅτι δεῖ παρασκευάζεσθαι αὐτούς: ἵνα ἀντιπεσόντος, ὅτι καὶ πῶς δυνατὸν παρασκευάζεσθαι, μὴ ὑπαρχόντων χρημάτων; εὐχερῶς ὁ περὶ τοῦ βασιλέως εἰσέλθοι λόγος. καὶ τῷ βουλομένῳ δὲ κατανοεῖν, πλείονα τούτων ἐγκεῖται τῇ εὑρέσει τοῦ προοιμίου τούτου τοῦ κεφαλαίου: ὑποδείγματος δ' ἕνεκεν ἀπόχρη μοι καὶ ταῦτα. λῆξιν δὲ ἔλαβε τοῦτο τὸ προοίμιον εἰς ταύτην τὴν λέξιν: τοῦτ' ἤδη πάσης ἄξιον ἐπιδέχεται κατηγορίας. εἶτα προκατασκευῇ μετὰ ταῦτα χρῆται. Ὑμεῖς δὲ νῦν οὔτ' ἀκούειν πρὶν ἂν, ὥσπερ νῦν, αὐτὰ παρῇ τὰ πράγματα: οὔτε βουλεύεσθαι περὶ οὐδενὸς εἰώθατε ἐφ' ἡσυχίας. Ταῦτα γάρ ἐστι προοδοποιουμένου, καὶ προκατασκευάζοντος: δεῖν ἀντέχεσθαι λέγοντος, καὶ συμβουλεύοντος περὶ τῆς πρεσβείας τῆς πρὸς τὸν Μῆδον. τὸ καταπλήττειν δὲ αὐτοὺς, ἀπροαιρέτως ἔχοντας παρασκευάζεσθαι, τῆς αὐτῆς ἔχεται ῥητορείας. ὅσῳ γὰρ ἂν δείξειε μᾶλλον μήτε παρασκευαζομένους μήτε πράττειν ἐθέλοντας: τοσούτῳ τὴν αἰτίαν τούτων φανερωτέραν κατασκευάζει, λέγω δὲ, τὴν τῶν χρημάτων ἔνδειαν: ἵν' ὁ περὶ βασιλέως ἀκόλουθος λόγος, τὴν ἀρχὴν ἐντεῦθεν λάβῃ. ἡ δὲ εἰσβολὴ αὐτοῦ τῆς εἰσηγήσεως, μετὰ τὴν προκατασκευήν. ὃ δὴ λοιπόν ἐστι, καὶ πάλαι μὲν ἔδει, *διαφεύγει δὲ, οὐδὲ νῦν: τοῦτ' ἐρῶ. εἶτα αὐτὸς ἑαυτῷ τὴν ἀντίθεσιν φανερῶς συνομολογεῖ: ἵνα ὁ λόγος εὐπρόσωπον ἀρχὴν, καὶ εἰσβολὴν προσήκουσαν λάβῃ. τίς οὖν ἡ συνομολογία; οὐδενὸς τῶν πάντων οὕτως ὡς χρημάτων δεῖ τῇ πόλει πρὸς τὰ νῦν ἐπιόντα πράγματα. ὃ γὰρ ἀντέθηκεν αὐτῷ ὁ ἀκροατὴς: τοῦτο προλαβὼν ὡμολόγησεν αὐτός. ἐνδείκνυσι γὰρ καὶ τὴν ἀνάγκην, καὶ τὴν χρείαν: καὶ περὶ τῶν μελλόντων ἐκφοβεῖ: ἵνα ἀνάγκη μείζων γένηται, καὶ ἐκπλαγεὶς τῷ μεγέθει τῶν τότε ὄντων, καὶ τῇ προσδοκίᾳ τῶν μελλόντων ὁ ἀκροατὴς: ἐν ταύτῃ οὖσαν μόνην καταδέξηται τὴν παραμυθίαν. φημὶ δὲ τὴν πρὸς βασιλέα πρεσβείαν. εἶτα καὶ ἐπειδήπερ ἔμελλεν ἀντιπίπτειν αὐτῷ, πρὸς τοῦτον τὸν λόγον ἀντίθεσις ἀπὸ τοῦ δυνατοῦ: ἀλλ' ἀδύνατόν ἐστιν ὑπόπτως ἔχοντα πρὸς ἡμᾶς τὸν βασιλέα πεισθῆναι: πρὸς ταύτην ἵσταται ἐξ ἀρχῆς, λέγων: ὅτι οὐ παρ' ἡμῶν ταῦτα ἀκούσεται βασιλεὺς πρῶτον: ἀλλὰ μάλιστα μὲν παρὰ τῶν σατραπῶν. εἶτα δὲ καὶ παρὰ *ταμίου τοῦ εὐνούχου. ὃν νῦν *ἀνάσπαστον ἐποιήσατο, ἄρχοντα Ἀταρνέως: μαθὼν αὐτὸν συμπράττειν Φιλίππῳ κατὰ τῆς βασιλέως ἀρχῆς. ὥστε τὴν ἡμετέραν πρεσβείαν καιρὸν λοιπὸν ἔχειν. οὐκοῦν τὴν ἀντίθεσιν διὰ τούτου φαίνεται λύων, καὶ συνιστὰς ὅτι δυνατὸν πεισθῆναι τὸν βασιλέα. πεισθήσεται δὲ τοῖς λογισμοῖς τοῦ συμφέροντος. φαίνεται δὲ Δημοσθένης οὐ τὸ συμφέρον αὐτὸ κατασκευάζων: ἀλλὰ τὸ δυνατὸν διὰ τῶν τοῦ συμφέροντος λογισμῶν. δυνήσεται γάρ φησιν ἡμῖν πεισθῆναι βασιλεὺς δεδιδαγμένος τὰ συμφέροντα, καὶ παρ' ὑμῶν ἀκούων. μετὰ ταῦτα τέθεικεν ἐκ τοῦ φανεροῦ τὴν ἀντίθεσιν, λέγων: Καὶ τὴν ἀβελτηρίαν ἀπόθεσθε, δι' ἣν πολλάκις ἠλαττώθητε. καὶ δὴ βάρβαρος καὶ κοινὸς πᾶσιν ἐχθρός, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. Καὶ ἡ λύσις. οὐκ ἔστι πρὸς ἡμᾶς πολέμιος. συνεπηνώρθωσε γάρ ποτε τῇ πόλει τὰ πράγματα, τὴν διὰ Κόνωνος ναυμαχίαν λέγων. πληρώσας δὲ τὸν περὶ τοῦ βασιλέως λόγον, ὃς ἦν περὶ δυνατοῦ καὶ χρημάτων: ἐπισυνῆψεν ἀναγκαίως, καὶ ἀκολούθως τὸν περὶ τῆς πολιτείας λόγον. πρόφασιν δῆθεν καὶ ἀφορμὴν λαβὼν εὐπρόσωπον τὴν καθεστῶσαν νυνὶ ταραχήν, ἵνα ἀνέλῃ τὴν ὑπόνοιαν ἐκείνην: ἀλλ' ἀρκέσει ἡμῖν τὰ τῆς πόλεως χρήματα, ὥστε μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τῆς δόσεως, τῆς παρὰ βασιλέως: καὶ ἵνα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀφορμῶν ἀναλισκομένων, ἅπασι τοῖς πολίταις ἡ παρὰ τοῦ βασιλέως αἴτησις εὔλογος φαίνηται. ἀλλ' οἱ πρὸ ἡμῶν διελόντες οὐκ εἶδον τοῦτο καθάπαξ. βουλόμενος τοίνυν ἀνελεῖν τὴν ἀντίθεσιν, αὐτὸς εἰσηγεῖται δῆθεν, μὴ δεῖν ἀφαιρεῖσθαι τὰ θεωρικὰ τοὺς δημότας:

A mittenda ad regem legatione. Quid enim eis erat reliquum, cum & prębere pecuniam cogerentur, & nullam haberent, niſi ei parerent, qui commeatum inexhauſtum ſine ullis ciuiũ impenſis aut damnis demonſtraret? Hinc ſimiliter oratorio artificio eſt uſus, ab his uerbis acceſſu facto tali: Nam in rebus huiuſcemodi ſocordia. & hic quidem acceditur ad orationem de legatione. In exordio autem arte utitur, conquerens eos audire nolle, quibus de rebus dicat: ut animos auditorum occupet, & cogat obtemperare ſuis cõſilijs. Deinde adiũgit, eos parare ſe debere, ut ſi occurreret, qui parare nos poſſumus, à pecunijs imparati? expeditè inferretur illa de Perſarũ Rege oratio. Ac ſi quis animum intendat, plura his repoſita ſunt in artificio *exordij: ſed ad ſpecimen exhibendum, & hæc protuliſſe ſatis habui. Terminatur autem exordium his uerbis: Id demum ſumma dignum eſt reprehenſione. Deinde poſt hæc præparatione utitur: At uos nec audire priuſquam, ut nunc, adfuerint res, neq; conſultare de ullo negocio ſoletis cum tranquillitate. Nã hæc ſunt præſtruentis & uiam ſibi munientis ad illud: Audiendum eũ eſſe, qui dicat & autor ſit, ut legatio mittatur ad Medum. Quòd uerò perterrefacit eos, de apparatu nihil cogitantes: eiuſdem artificij eſt. Nã quò B magis oſtendit eos nec parare ſe, & torpere ignauia: eò cauſam eius rei confirmat euidentius, pecuniæ penuriam dico: ut ſequens de rege oratio hinc initium capiat. Acceſſus autem ad ipſam ſuaſionem, ſequitur præparationem: Quod igitur reliquum eſt, ac iamdudum factum oportuit, ſed nũc etiam locum habet, id dicã. Poſtea ipſe ſibi de obiectione apertè aſſentitur, ut oratio plauſibile principiũ & acceſſum conuenientẽ ſortiatur. Quæ igitur ea eſt aſſenſio? Nihil perinde opus eſt Reip. ut pecunia, ad urgentia negocia. Quod enim ei oppoſuit auditor: id aſſumit & cõfitetur ipſe, tum neceſsitatem, tũ inopiam demõſtrando: & de futuris terrorem incutit, ut neceſsitas fiat urgentior, & perculſus magnitudine rerum, tam urgentium neceſſitate, quàm impendentium expectatione: cõſolationem, quæ ſola relinquitur, admittat, legationẽ inquã ad regem. Mox quia futurũ erat, ut ei orationi occurreretur à facultate, Sed fieri nequit, ut regi, qui nos ſuſpectos habeat, perſuadeatur: hoc oppugnat initio, hoc modo: Non è nobis hæc audiet rex primùm, ſed tum, ac potiſsimum è ſatrapis, tum uerò etiam ex Hermia Eunucho, quem Atarneo præfectum reuocauit: cognito, eum cum Philippo, Perſico regno inſidiari. Quare quod ſupereſt, occaſio noſtræ legationi datur. Per hoc igitur obiectionẽ ſoluit, & probat perſuaderi poſſe regi: perſuaſum aũt iri rationib. utilitatis. Appa- C ret aũt Demoſthenẽ non ipſam utilitatẽ confirmare: ſed facultatẽ rationib. utilitatis. Poterit enim regi perſuaderi à nobis, ſi edoctus fuerit, & audierit è uobis, quàm id in rem ſuam ſit. Poſt hæc apertè poſuit occupationem, cum dicit: Et ſimplicitatem deponendam, propter quam ſæpè uobiſcum peius actum eſt: Atqui barbarus eſt, & communis omnium hoſtis, & reliqua eius generis omnia: Solutio eſt, non eſt nobis hoſtis. erexit enim aliquando Rempub. noſtram. Loquitur aũt de nauali Cononis prælio. Abſoluta diſputatione de rege, qua de facultate & pecunia agitur, neceſſariò ſubiunxit & aptè diſputationem de Republica: prætextu nimirum & occaſione ex illo tumultu arrepta, ut ſuſpicionem illam tollat: Sed ſufficiet nobis pecunia ciuitatis, ut Reipub. nihil ſit opus largitione regia: & ut Reipub. ſubſidijs abſumptis, nemini ciuium petitio à rege improbãda uideatur. Sed qui ante nos arrificium inueſtigarunt, prorſus hoc non animaduerterunt. Ad euertendam igitur obiectionem ipſe autor eſt, plebi theatralis pecuniæ non eripiendæ,

ſiue

ἐπι

A εἴτε διὰ Εὐβούλου τὸν τετελευτηκότα, πρὸς ὃν εἶχε φιλονείκως περὶ τῶν θεωρικῶν· εἴτε τὸν σκοπὸν τὸν ἑαυτοῦ συμπεραίνων· ἵνα πανταχόθεν συγκλείσῃ, καὶ καταναγκάσῃ καταδέχεσθαι τὸν περὶ τῆς πρεσβείας τῆς πρὸς βασιλέα λόγον. διμερὴς δέ ἐστιν ὁ περὶ τῆς πολιτείας λόγος. ἐπειδὴ γὰρ διχόθεν ἦσαν πόροι· οἱ μὲν, ἐκ τῶν δικαστηρίων, δημευομένων τῶν εὐπόρων· οἱ δὲ ἐξ ἄλλων ἀφορμῶν καὶ προσόδων, λιμένων καὶ ἔργων ἀργυρείων, καὶ συμμάχων· βουλόμενος, πλουσίοις τε ἀρέσκεσθαι, καὶ πένητας οἰκειοῦσθαι· ἵνα συμψήφους λάβοι περὶ τῆς πρὸς τὸν βασιλέα πρεσβείας. διὰ τοῦτο διαλέγεται δῆθεν, περὶ ὁμονοίας αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, καὶ τοῦ συμφέροντος. παραινῶν, μήτε τοὺς κεκτημένους τὰς οὐσίας ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τῶν δικαζόντων δημευομένους ἐπὶ τῷ λόγῳ· μήτε τοὺς καταδεεῖς καταβοᾶσθαι παρὰ τῶν δυνατῶν, ὡς διανεμομένους εἰς τὰς θεωρίας τὰ στρατιωτικά. ἐὰν δὲ τῶν πόρων τούτων καὶ τῶν προσόδων παύσωνται, τῶν παρὰ τῶν εὐπόρων. τὰ δὲ τῆς πόλεως ἀναλίσκωνται εἰς τοὺς δήμους· τίς ἔσται λοιπὸν ἔτι ἀφορμὴ τῇ πόλει, πλὴν τῆς εἰς βασιλέα ἐλπίδος; διὰ ταῦτα οὕτως αὐτῷ τὸ μέρος ἐξερρητόρευται τοῦ λόγου. τὰ δ' ἐν τούτοις ἀσαφῆ, οἱ ἐξηγηταὶ παραστήσουσι. πληρώσας οὖν τὴν περὶ τούτων παραίνεσιν, καὶ ἐντορεύσας, ὡς ἐδείκνυμεν· μετέβη λοιπὸν ἐπὶ τὸ πέμπτον μέρος τοῦ λόγου ἐντεῦθεν ἀρξάμενος. B Ὡς μὲν οὖν εἴποι τις ἄν, ἃ παρ' ἑκατέρων εἶναι δεῖ· ταῦτ' ἴσως ἐστίν· βάσιν μὲν ἢ συμπέρασμα τῶν προειρημένων, τὴν διάνοιαν ταύτην ποιούμενος· καταρχόμενος δὲ ἐκ τοῦ μερισμοῦ πάλιν τῆς* ἐννοίας τῶν ἑξῆς. ἔστι δὲ τὸ νυνὶ κατασκευαζόμενον κεφάλαιον τὸ συμφέρον, ἐξ ἀντιθέσεως· ἣν οὐκ ἔθηκε μέν· ἐνδείκνυται δὲ διὰ τῆς μάχης. εἰς δύο δὲ μερίζει τοῦτο τὸ πέμπτον μέρος· εἰς ἓν μὲν, ὃ περιέχει τὴν λύσιν τῆς ἀντιθέσεως· εἰς ἕτερον δὲ, τὸ κατὰ τοὺς ῥήτορας. τίς οὖν ἡ ἀντίθεσις, ἀπὸ τῶν εἰρημένων κεκίνηται; ἐπειδὴ πολύν τινα λόγον περὶ τῆς πρὸς βασιλέα πρεσβείας πεποίηται· ἀντέπεσεν ἐκ τούτου· καὶ τί ἂν ἡμᾶς ὠφελήσειε τὰ τοσαῦτα χρήματα; καὶ εἰς τίνα χρείαν δεησόμεθα τοῦ βασιλέως; λύων τοίνυν ταύτην τὴν ἀντίθεσιν· ἐξ ἐπιτιμήσεως δείκνυται, ὅτι χρὴ* προεστάναι τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὴν αὐτὴν τάξιν ἀναλαβεῖν, ἥνπερ εἶχον οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ πρόγονοι. τὴν χρείαν ἐνδεικνύμενος, εἰς ἣν δέονται τῶν χρημάτων. τὸ γὰρ μὴ ἄρχειν, φησὶν αἰτίαν εἶναι τῶν παρόντων πραγμάτων, καὶ τῆς ταραχῆς· καὶ τὸ μὴ προεστάναι αὐτοὺς τῶν Ἑλληνικῶν. οὐκοῦν διὰ τούτων συνίστησιν, ὅτι τὴν λύσιν τῆς ἀντιθέσεως ἐξεργάζεται. ἐνδεικνύμενος, ποῦ χρήσιμα γενήσεται αὐτοῖς τὰ χρήματα, καὶ ὅτι διὰ τὸ μὴ προεστάναι αὐτοὺς τῶν Ἑλλήνων, περιῆλθεν ἐπὶ τὰ πράγματα Φίλιππος· ὅθεν εὐδαίμων καὶ μέγας· C ἅπερ ἐστὶ πάντα συστατικὰ τῆς χρησιμωτέρας χρείας τῶν παρὰ βασιλέως δωρεῶν. τὸ δὲ ἕτερον μέρος, ὅ ἐστι πρὸς τοὺς ῥήτορας, τοιοῦτόν ἐστιν. δέδοικε σφόδρα τὴν παρὰ τῶν ἀντιπολιτευομένων ἀντιλογίαν· καὶ εἰδὼς τὴν ἀντίστασιν, κινεῖ μὲν * πρὸ τῆς δημηγορίας τόδε τὸ μέρος· τὸν δὲ πρὸς αὐτοὺς λόγον, τριχῇ διεῖλεν. εἰς ἓν μὲν δὴ οὖν, μέμφεται ὅτι κωλύουσιν ἀεὶ τὸν πρὸς Φίλιππον πόλεμον· εἰς ἕτερον δὲ, ὅτι διαβάλλουσι τὸν Δημοσθένην, ὡς πολεμοποιόν· εἰς τρίτον δὲ ὅτι μὴ συγχωροῦσι τῷ βασιλεῖ τὴν πόλιν εὐεργετεῖν· ἐνδεικνύμενος ὡς ὅσα ἂν αὐτοὶ ποιῶσι καὶ λέγωσι, λύοντες τὴν πρὸς βασιλέα πρεσβείαν, καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον· χάριτι καὶ μισθῷ κωλύουσιν. ἐπεὶ πόθεν ἄλλοθεν ηὔξηνται; εἶτα ἀποστροφῇ χρησάμενος πρὸς ἕνα τινὰ τῶν προδοτῶν Ἀριστόδημον, ἐλεγκτικῶς διαλέγεται, δι' ἑνὸς ἀνδρὸς πρὸς ἅπαντας τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου γυμνὸν καὶ φανερὸν καθιστὰς τοῖς ἀκούουσιν. ἐπειδὴ γὰρ οἱ ἀποτρέποντες αὐτοὺς πέμπειν πρὸς βασιλέα, καὶ πολεμεῖν Φιλίππῳ, δῆλοί εἰσιν ἐπὶ χάριτι συμβουλεύοντες, τὸ δὲ ἀξίωμα καθαιροῦντες τῆς πόλεως· διὰ τοῦτο φοβούμενος ταύτην τὴν παρ' ἐκείνων ἀντιλογίαν, ἠρώτησε τὸν Ἀριστόδημον· διὰ τί αὐτὸς μὲν φιλοτιμίας μεταποιεῖται· μὴ συγχωρεῖ δὲ τῇ πόλει τὴν δόξαν τὴν τῶν προγόνων διαφυλάττειν· καὶ κληρονομεῖν τῆς εὐκλείας· καὶ διαδέχεσθαι τὰς τῶν ἔργων λαμπρότητας;

ſiue Eubulo mortuo, cum quo erat ei æmulatio & cõtentio de theatrali pecunia: ſiue ut ſuum obtineat inſtitutum, & undiq; concludat & euincat, ut ratio de mittendis ad regem legatis comprobetur. Bipertita eſt autem illa de Repub. oratio. Quia enim duplices erant reditus: alij è iudicijs, publicatis locupletũ bonis, alij aliunde, ut è portorijs, ex argenti fodinis, à ſocijs, & quia ipſe diuitibus placere, & pauperes ſibi cõciliare ſtudebat, ut de mittendis ad regẽ legatis utriq; aſſentirentur: propterea diſputat, de cõcordia & publica utilitate haberi orationem: cũ hortetur ut neq; locupletes iniurijs poſthac afficiantur à iudicibus publicatione bonorum, neq; potentiores in tenues uociferentur, eos pecuniam militarem in ſpectaculis cõſumere. Quòd ſi commeatus illi & reditus ceſſabunt, qui à diuitibus extorquebantur, & publica uectigalia populo diſtribuentur: quid deinceps erit reip. præſidij, excepta ſpe regia? Propterea ſic hæc orationis pars ab eo eſt tractata. Quæ uerò in his obſcura ſunt, commentarij explicabunt. Poſtquam igitur admonitionẽ hanc abſoluit, &, ut oſtendimus, artificioſe perſecutus eſt, trãſijt ad quintam orationis partem, hinc exorſus: Quæ igitur ab utraq; parte præſtanda & dicendo explicanda eſſe uideatur, hæc ferè ſunt. in quo gradum fecit hunc, qui ſupradictorũ ſententiam non concluſit, ſed à partitione ſententiæ rurſus orditur & progreditur. Caput autem quod nunc confirmatur, eſt utilitas, ductum ab obiectione: quam etſi non poſuit, in pugna tamen oſtendit. & quintam hanc partẽ bifariam diuidit: Alterum enim membrum refutationem obiectionis continet, alterum inuehitur in oratores. Quæ igitur obiectio è iam dictis commota eſt? poſtquã multa uerba de legatione ad regem fecit, cõtrà emergebat: Cui tandem uſui nobis eſſe tãta pecunia poterit? quam ad rem auxilio regis egebimus? Hanc igitur obiectionem increpatione refutans, oſtendit, eos eſſe oportere Græcorum principes & defenſores, & in eum dignitatis reſtitui locum, quẽ patres & maiores eorum tenuerunt: atque ita indicat, qui futurus ſit pecuniæ uſus. Quòd enim hiſce negocijs inuoluti ſint, quòd hiſce turbis agitentur: intermiſsionem imperij & Græciæ principatus aſſerit eſſe cauſam. Per hæc igitur ſignificat, ſe in refutatione obiectionis elaborare, dum declarat, ubi utilis eis pecunia ſit futura. Philippum item, dũ ipſi Græcis præeſſe nolint, ſummam rerum arripuiſſe, unde beatus & magnus extiterit. Quæ omnia pertinent ad probandũ, quàm neceſſariæ ſint futuræ, & utiles regiæ largitiones. Altera pars, quæ in oratores inuehitur, huiuſmodi eſt. Valde metuit contrariæ in Repub. factionis aduerſationes: cumq; ſciret fore ut reſiſterent: mouet * ante concionem, hanc partem. & inuectiuam aduerſus eos trifariam diuidit: quorum capitum unum eſt, eos ſemper bellum contra Philippum prohibere: alterum, eos Demoſthenem ut belli concitatorem calumniari: tertium, eos regi Perſarum de Repub. bene merendi facultatem adimere: oſtendens, quicquid & faciant & dicant, impedienda legatione regia, & bello Philippico, id eos gratiæ mercedisque cauſa facere. Nam unde aliàs auctæ ſunt opes eorum? Deinde ad unum quendam è proditoribus Ariſtodemum conuerſus, acriter aduerſus eum diſputat, per unum hominem, quæ ſit ſua de omnibus ſententia, palàm auditoribus oſtendens. Cum enim conſtet, eos qui dehortentur à mittenda ad regẽ legatione, & bello Philippo inferẽdo, id aſſentandi ſtudio facere, & auctoritatẽ Reipublicæ deſtruere: propterea, metuens illorum aduerſationes, interrogat Ariſtodemum, quamobrem, cum ipſe honoris ſtudio ducatur, maiorum tueri gloriam Rempublicam uetet, & celebritatis illius hæreditatem cernere, & facinorum ſplendorem imitari?

Propoſitum

ὁ μὲν οὖν σκοπὸς, οὗτός ἐστιν. εἴπωμεν δὲ ὅπως μετακεχείρισται. μετὰ τοίνυν τὴν λύσιν τῆς ἀντιθέσεως, ὑπέστησε τὸ χρειῶδες τοῦ βασιλέως: καὶ ὅτι ἀναγκαία ἡ πρὸς ἐκεῖνον φιλία εἴπερ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἕλλησιν εὐνοϊκῶς * διάκειται, ἡμῖν δὲ ἀπεχθάνεται βασιλεύς. καὶ ἀνάγκην μεγίστην καὶ πίστιν πεποίηται διὰ τοῦ δεῖξαι, ἐν οἵᾳ ταραχῇ καθέστηκε τὰ τῶν Ἑλλήνων: ὡς εἶναι χρείαν τῇ πόλει τῆς παρ' ἐκείνου ὠφελείας, διὰ τὰ καθεστηκότα. ἣν βουλόμενος πιστώσασθαι, ηὔξησε τὴν ταραχὴν τὴν ἑλληνικήν. εἶτα ἀπὸ τούτου μετεβίβασε τὸν λόγον, πρὸς τοὺς ἐπὶ χάριτι πολιτευομένους. διαιρεῖ δὲ δίχα καὶ τὴν τῶν ῥητόρων ποιότητα: καὶ ἀντιθέσεις ἐκίνησε πρὸς διαβολὴν τῆς ποιότητος αὐτῶν διαφόρους: ἐνδεικνύμενος δι' αὐτῶν, οἷα εἰώθασι λέγειν: καὶ ὅτι συνήθειαν αὐτοῖς, κωλύειν τῆς πράξεως τὴν πόλιν: φοβούμενος μὴ περὶ τῆς πρεσβείας τῆς πρὸς βασιλέα, ἀντείπωσι: καὶ τοὺς λόγους αὐτῶν ὑποτεμνόμενος, καὶ ἀπίστους αὐτοὺς καθιστὰς, ὡς διὰ Φίλιππον ἅπαντα πολιτευομένους πρὸς χάριν. ἔθηκεν οὖν ἀντίθεσιν πρώτην τείνουσαν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπὸ τοῦ συμφέροντος, ὅτι εἰώθασι μὲν λέγειν, ὡς ἀγαθὸν ἡ εἰρήνη: καὶ τὸ τρέφειν δύναμιν μεγάλην, ὡς χαλεπόν: διὰ δὲ τῶν δύο μερῶν τούτων τῆς ἀντιθέσεως, ἐνδείκνυται, ὅτι καὶ τὴν εἰρήνην ἄγειν δεῖν φασι, καὶ οὔτε πρὸς Φίλιππον πολεμεῖν, οὔτε πρὸς βασιλέα πέμπειν. μὴ γὰρ εἶναι χρείαν χρημάτων, μηδὲ τοῦ τρέφειν δύναμιν. οὕτω πλέον τι ἐν τῇ παρούσῃ ἀντιθέσει: ἣν ἔλυσε τῇ τῶν λόγων τῶν ἐκ τῶν ἄλλων ὑποθέσεων μεταγωγῇ. μετήγαγε μὲν γὰρ ταῦτα ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ Διοπείθους λόγου. πλέον δέ τι αὐτῶν καὶ ἴδιον μᾶλλον ἐπὶ τῆς παρούσης ὑποθέσεως ἐξεργάζεται. τοῦτο δέ ἐστι τὸ βούλεσθαι τοὺς ῥήτορας κωλύειν τὴν πρὸς βασιλέα πρεσβείαν. ἔστι ἡ λύσις μεταληπτική: ὅτι εἰ καὶ χαλεπὰ ταῦτα: χαλεπώτερα πεισόμεθα, ἂν ταῦτα μὴ ἐθέλοιμεν ποιεῖν. καὶ ἑτέραν ἀντέθηκεν, ὅτι πολεμοποιὸς Δημοσθένης. ἣν, ἔστι μὲν εἰπεῖν ἀπὸ τοῦ νομίμου, ἔστι δὲ εἰπεῖν ἀπὸ τοῦ συμφέροντος, ἔλυσεν, εἰπών: Καὶ πρὸ τοῦ ἐμὲ εἰπεῖν, πολλὰ Φίλιππος εἶχε τῆς πόλεως: καὶ νῦν εἰς Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν: ἐνδεικνύμενος ἐνταῦθα τὴν αἰτίαν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ὅτι ἀπήγγελται αὐτοῖς Φίλιππος πεπομφέναι βοήθειαν Καρδιανοῖς. καὶ τρίτην ἀντίθεσιν: Ἀλλ' οὐ προηγόρευκεν ὁ Φίλιππος ἡμῖν τὸν πόλεμον: ἣν ἔλυσε συνήθως: οὐδὲ γὰρ Φεραίοις, οὐδὲ Ὀλυνθίοις, οὐδὲ Ἐρετριεῦσιν, οὐδὲ ἄλλοις πώποτε οὐδέσι προεῖπεν. Εἶτα τῷ ἀναγκαίῳ κέχρηται. ἐκ διαφορᾶς αὐτοὺς συνιστὰς, ὅτι οὐ περὶ τῶν ἴσων αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἐστὶν ὁ κίνδυνος: ἵνα κἀκείνην τὴν ὑπόνοιαν ἀνέλῃ: εἴ τινες εἶεν ἀπράγμονες, καὶ στέργοντες τὴν δουλείαν: ὅτι οὐ περὶ δουλείας αὐτοῖς ἐστὶν ὁ ἀγὼν, ἀλλὰ περὶ παντελοῦς διαφθορᾶς, καὶ ὁλοσχεροῦς ἀναστάσεως καὶ ἀναιρέσεως. ἄχρι μὲν οὖν τούτων τὰ πραγματικώτερα πρὸς τοὺς ἐπὶ χάριτι πολιτευομένους ῥήτορας ἐστὶν αὐτῷ. τὸ δ' ἐντεῦθεν, εἰσέβαλεν εἰς παρέκβασιν, διαβολὴν ὁμοίως ἔχουσαν τῶν δωροδόκων ῥητόρων. ὅτι δι' αὐτοὺς Φίλιππος οὐκ εὖ ποιεῖ τὴν πόλιν: καὶ ταῦτα Ὀλυνθίους εὖ ποιήσας καὶ Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους: ἵνα προκαταλαβὼν ταῖς διαβολαῖς ἐκβάλῃ τὴν ἀντιλογίαν ὁμοίως, ἣν δέδοικεν αὐτοὺς πελεμισομένους: καὶ δι' ἣν ἐδεήθη τούτων πάντων τῶν λόγων. καὶ ταύτην καθίστησι φανερὰν ὡς ἔφην διὰ τῶν ἐλέγχων, ὧν πρὸς Ἀριστόδημον ποιεῖται. ταῦτα δὲ συντείνει σύμπαντα πρὸς τὴν λύσιν τῆς ἀντιθέσεως. ἐπειδὴ γὰρ ἀντέπεσε καὶ διατί δεησόμεθα, καὶ εἰς ποίαν χρείαν τοῦ βασιλέως; διέβαλε τοὺς ῥήτορας, λέγων, συνήθειαν λέγειν αὐτοῖς ταῦτα, ἐξ ὧν κωλύουσι τὴν πόλιν. ταῦτα γὰρ ὑπὲρ Φιλίππου λέγειν εἰώθασιν. ἐπεὶ τίνος ἕνεκεν αὐτοὶ τὴν ἡσυχίαν οὐκ ἄγουσιν: ἀλλὰ τῇ πόλει συμβουλεύουσι μὴ προεστάναι τῶν Ἑλλήνων. τῇ μὲν γὰρ ἀνάγκην ὑπεῖναι προστατεῖν τοῦ κοινοῦ γένους: τοῖς δὲ ῥήτορσιν, οὐδεμίαν ἀνάγκην εἶναι φιλοτιμίαν περιεργάζεσθαι.

A Propoſitum igitur eius hoc eſt. Dicamus autem quo pacto ſit tractatum. Poſt refutationem obiectionis ſubiunxit, quàm utilis ſit rex, & neceſſariam eius eſſe amicitiam oſtendit, ſi quidem Græcis cæteris omnibus bene cupiat, ſolis Athenienſibus ſit infeſtus: & demonſtrando, quanta ſit Græciæ perturbatio, maximam neceſsitatem proponit, fidemque facit, opus eſſe Reipublicæ illius auxilio propter temporum rationem. Cuius neceſsitatis probandæ cauſa, tumultus Græcorum amplificat. Deinde ab eo transfert orationem ad populi aſſentatores magiſtratus, & bifariam etiam oratorum qualitatem diuidit, & obiectiones mouet ad inſectationem qualitatis eorum uarias, per quas oſtendat, quæ dicere, & ut Reipublicæ actiones impedire ſoleant, metuens ne legationi ad Regem mittendę aduerſentur. Orationes igitur illorum ſuccidit, & fidem illis derogat, ut qui propter Philippum publicè populo aſſententur. Poſuit igitur obiectionem primam, tendentem in eos, ab utilitate ſumptam, ſolere eos dicere: Quàm bona res ſit pax: magnum alere exercitum quàm ſit moleſtum. Oſtendit præterea per duas partes huius obiectionis, eos dicere, pacem Eſſe ſeruandam, neque cum Philippo gerendum bellum, nec ad regem mittendam legationem: (neque enim pecunijs eſſe opus) neque alen-
B dum exercitum. Sic aliquanto uberior eſt hæc obiectio, quam refutauit rationibus ex alijs orationibus huc adſcitis. Sumptę enim ſunt ex oratione pro Diopithe. Sed aliquanto amplius quiddam & magis proprium in hac cauſa tractat. Id uero eſt, oratores obſtare, ne ad regem legati mittátur. Eius ſolutio tranſlatiua eſt, hoc modo: Tametſi moleſta hæc ſunt, moleſtiora perferenda erunt, ſi hæc facere nolemus. Etiam aliam opponit, Belli concitator eſt Demoſthenes: quam, ſiue à legitimo, ſiue ab utili ſumpta eſſe dicatur, ſoluit his uerbis: Ac priuſquam ego ad Rempublicam acceſsi, multa noſtrę ciuitati erepta Philippus tenuit, & nunc Cardiam auxilia miſit. Indicat enim & hic argumenti cauſam, & oſtendit nunciatum eſſe eis, Philippum Cardianis miſiſſe ſuppetias, tertia obiectione addita: At non indixit nobis Philippus bellum. quam ſuo more ſoluit: Nec enim Pheręis, nec Olynthijs, nec Eretrienſibus, nec ullis alijs unquam indixit. Poſtea loco à neceſſario eſt uſus, per differentiam, indicans, non ijſdem de rebus eos cum cæteris, periclitari, ut illam etiá ſuſpicionem tollat, ſi qui ſint ocioſi, & ſeruitutem æquo animo ferant: non eſſe eis de ſeruitute dimicandum, ſed de extrema internecione & euerſione omnino, & excidio. Hactenus uehe-
C mentiora illa aduerſus aſſentatores magiſtratus, ab eo ſunt tractata. Deinceps per digreſsionem iterum in oratores largitionibus corruptos inuehitur: eorú culpa fieri, quo minus Philippus Reipublicæ benefaciat: idque, cum de Olynthijs, Thebanis, & Theſſalis ſit benemeritus: ut anteuertens, his criminationibus aduerſariam opinionem excludat, quam eos ueritus eſt eſſe agitaturos; & propter quam hæc omnia dicere neceſſe habuit. & hanc, ut dixi, perſpicuam facit interrogationibus, quibus Ariſtodemum reuincit. Ea uero omnia tendunt ad obiectionis refutationem. Cum enim obijci poſſet, Quamobrem tandem & in quem uſum regi ſupplices erimus? in oratores inuehitur, aſſerens hanc eorum eſſe conſuetudinem, ut ea dicant, quibus Reſpublica in rebus gerendis impediatur. Hæc enim pro Philippo dicere conſueuerant. Quod ni ita eſt, quamobrem, inquit, ipſi non quieſcunt, ſed Reipublicæ ſuadent, ne Græciæ imperet, cum ea Reipublicæ neceſsitas incumbat, ut communis gentis curam ſuſcipiat: oratoribus nihil neceſſe ſit, ſed planè ſuperuacaneum ſtudere ambitioni.

ORA-